

Förslag till Konsumentverkets föreskrifter om prisinformation KOVFS 2026:X

Konsumentverkets föreskrifter om prisinformation (KOVFS 2012:1) har varit i kraft sedan 2012. Sedan dess har förutsättningarna för handel och marknadsföring förändrats väsentligt, inte minst genom en omfattande digitalisering och en ökad användning av digitala försäljnings- och marknadsföringskanaler. Efter att föreskrifterna beslutades har även en bestämmelse om annonserade prissänkningar införts i prisinformationslagen (7 a §), vilken inte beaktats i föreskrifterna tidigare.

Sedan föreskrifterna från 2012 trädde i kraft har även Konsumentverkets föreskrifter om ändring i Konsumentverkets föreskrifter (KOVFS 2012:1) om prisinformation (KOVFS 2018:1) tillkommit, där bestämmelsen avseende jämförpris för el ändrades. Dessa föreskrifter föreslås nu inkorporeras i de nya föreskrifterna, i syfte att samla regleringen och skapa en mer överskådlig och sammanhållen normgivning.

Mot denna bakgrund finns det behov av att se över och uppdatera föreskrifterna så att de även fortsättningsvis bidrar till tydlig, korrekt och jämförbar prisinformation för konsumenter.

Ett syfte med de föreslagna ändringarna är att anpassa regleringen till dagens handelsmiljöer för att säkerställa att samma krav på prisinformation gäller oavsett om försäljningen sker i fysisk butik eller genom digitala försäljningskanaler. Därutöver syftar ändringarna till att förtydliga och komplettera regleringen om hur det tidigare lägsta priset ska anges vid prissänkningar. En tydlig och enhetlig presentation av sådan prisinformation är central för att konsumenter ska kunna förstå innebörden av prissänkningar och fatta välgrundade affärsbeslut. Vidare föreslås att bestämmelsen om minsta totalkostnad som tidigare var begränsad till mobiltelefoner med tillhörande abonnemang ska gälla alla produkter med bindningstid.

De föreslagna ändringarna syftar sammantaget till att stärka konsumentskyddet, öka förutsebarheten för näringsidkare och skapa bättre förutsättningar för en enhetlig tillämpning av reglerna.

Föreskrifterna föreslås träda ikraft den 15 oktober 2026 samtidigt som tidigare föreskrifter KOVFS 2012:1 och KOVFS 2018:1 upphör att gälla.

Författningsförslag

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om skyldigheten att lämna prisinformation och om beräkningsgrunderna för pris och jämförpris.

Kommentar:

Lydelsen har inte ändrats jämfört med tidigare föreskrifter.

När prisinformation ska lämnas

2 § När en bestämd produkt erbjuds på försäljningsställe, i ett skyltfönster eller i omedelbar anslutning till försäljningsstället ska priset och, i tillämpliga fall, jämförpriset anges.

När en bestämd produkt marknadsförs tillsammans med en prisuppgift ska prisinformation lämnas i enlighet med 7-10 §§ prisinformationslagen (2004:347).

Kommentar:

Begreppet "bjuds ut" ersätts med "erbjuds", vilket är det begrepp som tillämpas i andra sammanhang.

Försäljningslokal har bytts ut mot försäljningsställe som är det begrepp som ligger närmast för att inkludera både fysiska och digitala butiker. Även begreppet "säljstället" har bytts ut mot försäljningsställe av enhetliga skäl.

Hur prisinformation ska lämnas

3 § Prisinformationen ska som huvudregel vara skriftlig. Sådan prisinformation lämnas

1. på varan eller dess förpackning, eller
2. på en hyllkantsetikett, skylt eller på annat likvärdigt sätt i produktens omedelbara närhet.
3. på ett digitalt försäljningsställe, i omedelbar anslutning till produktens presentation.

Kommentar:

En tredje punkt har införts i bestämmelsen för att uttryckligen reglera hur prisinformation ska lämnas på försäljningsställen.

Med presentationen av produkten avses den del av ett digitalt försäljningsställe där produkten exponeras för konsumenten, exempelvis genom produktbild, produktnamn eller annan motsvarande visning. Prisinformationen ska i dessa fall lämnas i direkt anslutning till denna presentation.

Bestämmelsen har införts för att tydliggöra hur kravet på prisinformation ska tillämpas på digitala försäljningsställen och för att säkerställa att samma krav

på tydlighet gäller oavsett om försäljningen sker i fysisk eller digital miljö. Syftet är att upprätthålla en teknikneutral reglering.

4 § Uppgifter om pris och jämförpris ska anges i omedelbar närhet till varandra med en stil och storlek som är lätt att läsa. Prisinformationen ska anges med kommatecken eller kolon mellan kron- och öretal. Jämförpriset ska avrundas till två decimaler. Måttenheten för jämförpriset ska skrivas ut. På försäljningsstället ska jämförpriset särskiljas från priset genom att jämförpriset anges mot gul bakgrund.

Kommentar:

I tidigare föreskrifter angavs att jämförpriser på hyllplansetiketter ska anges mot gul bakgrund. Något motsvarande krav på digitala försäljningsställen fanns inte. Föreslagen ändring innebär att även digitala försäljningsställen omfattas av kravet på att jämförpriset ska anges mot gul bakgrund. Föreskriften blir därmed mer teknikneutral.

Särskilt om dagligvaror

5 § Om priset på dagligvaror som erbjuds i en försäljningslokal endast anges på en hyllkantsetikett, skylt eller på annat likvärdigt sätt i produktens omedelbara närhet, ska det finnas möjlighet för konsumenten att på ett enkelt sätt dels beräkna den sammanlagda kostnaden för varorna före betalningen, dels kontrollera att det pris som tas ut i kassan stämmer överens med prisinformationen vid varan.

För varor av varierande vikt som levereras färdigförpackade till försäljningslokalen bör priset anges på varan eller dess förpackning. Om varans vikt framgår av förpackningen och det finns möjlighet att på ett enkelt sätt i varans omedelbara närhet kontrollera det exakta priset för varan och att jämförpriset är korrekt angivet, får dock priset för sådana varor anges endast med jämförpris på en hyllkantsetikett eller skylt.

För varor som säljs i lösvikt behöver endast jämförpriset anges. Det ska finnas möjlighet för konsumenten att ta reda på kostnaden för varorna före betalningen.

Kommentar:

Begreppet ”bjuds ut” i första stycket ersätts med ”erbjuds”, vilket är det begrepp som tillämpas i andra sammanhang. På motsvarande sätt ändras ordet ”butik” till ”försäljningslokal” i stycke två. Då bestämmelsen särskilt syftar till att reglera den situation som föreligger vid fysisk handel finns inget behov av att utvidga bestämmelsen till att även inkludera digitala försäljningsmiljöer.

Måttenheter för jämförpriser

6 § För jämförpriser på varor ska någon av följande måttenheter användas:

- kronor per kilogram eller ton (kr/kg, kr/ton),
- kronor per liter eller kubikmeter (kr/l, kr/m³),
- kronor per meter eller kilometer (kr/m, kr/km),
- kronor per kvadratmeter (kr/m²),
- kronor per styck eller per 100 stycken (kr/st, kr/100 st), eller
- kronor per rekommenderad användning (kr/dos, kr/tvätt, kr/disk etc.).

Jämförpriser för varor inom samma varuslag ska anges i samma måttenhet.

Kommentar:

Lydelsen i första stycket har inte ändrats jämfört med tidigare föreskrifter, stycke två är däremot ett tillägg jämfört med tidigare föreskrifter.

För att jämförpriser ska fylla sin funktion och möjliggöra effektiva och korrekta prisjämförelser ska jämförpriser för samma varuslag anges i samma måttenhet. Jämförpriset är avsett att ge konsumenten ett enkelt och snabbt verktyg för att kunna jämföra priset på olika varor som är likartade, men som kan skilja sig åt i fråga om exempelvis förpackningsstorlek eller mängd.

Med varuslag avses varor som är likartade till sin användning, funktion och huvudsakliga egenskaper och som konsumenten typiskt sett uppfattar som jämförbara alternativ vid ett affärsbeslut. Avgörande är om varorna normalt konkurrerar med varandra ur konsumentens perspektiv och därför kan bli föremål för en prisjämförelse. Exempelvis utgör olika typer av äpplen samma varuslag och jämförs därför med varandra, medan äpplen och andra typer av frukter normalt inte utgör samma varuslag vid prisjämförelser.

Om jämförpriser för samma varuslag anges i olika måttenheter, exempelvis kronor per kilogram respektive kronor per styck, försvåras eller omöjliggörs en sådan jämförelse. I sådana fall riskerar konsumenten att få en missvisande bild av vilket alternativ som är mest fördelaktigt, vilket motverkar jämförprisets grundläggande syfte och kan påverka konsumentens möjlighet att fatta ett välgrundat affärsbeslut.

Kravet på att jämförpriser för samma varuslag ska anges i samma måttenhet har tidigare kommit till uttryck i föreskrifternas remisspromemoria (KOVFS 2012:01) samt i Konsumentverkets tidigare vägledning om prisinformation. Eftersom denna vägledning inte längre finns kvar i sin dåvarande form finns det ett behov av att tydliggöra kravet direkt i föreskrifterna, för att säkerställa en enhetlig tillämpning och förutsebarhet för både näringsidkare och konsumenter.

Beräkningsgrunder för jämförpris

7 § För följande varor ska angivna beräkningsgrunder användas:

1. För varor som säljs i förpackningar med flera enheter som konsumeras

styckvis beräknas jämförpriset i samma måttenhet som för den enskilda varan.

2. För varor på rulle, spole, nystan och liknande beräknas jämförpriset per meter. För mjukpapper beräknas jämförpriset per kilogram exklusive hylsans vikt.

3. För material som ska täcka en yta beräknas jämförpriset per kvadratmeter. För färg anges jämförpriset per liter. Undantag från kravet på jämförpris för tapeter som säljs på rulle medges i 8 §.

4. För varor med rekommenderad dosering beräknas jämförpriset per rekommenderad dos. I förekommande fall ska beräkningen ske enligt varans normaldosering.

5. För varor som ska spädas med vatten beräknas jämförpriset per mängd bruksfärdig vara eller standardlösning.

Kommentar:

Lydelsen har inte ändrats jämfört med tidigare föreskrifter.

Undantag från krav på jämförpris

8 § Skyldigheten att ange jämförpris enligt 7-10 §§ prisinformationslagen (2004:347) gäller inte

- förpackningar som innehåller 50 gram eller mindre,
- förpackningar som innehåller 50 milliliter eller mindre,
- förpackningar som innehåller flera olika varor,
- förpackningar där försäljningspriset är detsamma som jämförpriset,
- varor som säljs huvudsakligen för sina kosmetiska egenskaper, eller
- tapeter som säljs på rulle.

Kommentar:

Lydelsen har inte ändrats jämfört med tidigare föreskrifter.

Jämförpris för el

9 § Jämförpris för el ska anges i öre per kilowattimme (kWh) vid en årlig förbrukning av 2 000, 5 000 och 20 000 kWh. Vid riktad marknadsföring med erbjudande om el där konsumentens faktiska förbrukning är känd kan jämförpris anges med den årliga förbrukning som ligger närmast konsumentens faktiska förbrukning. Beräkningen av jämförpriset för det eller de elområden som avses i marknadsföring med erbjudande om el ska grunda sig på den totala kostnad som konsumenten betalar till näringsidkaren för sin elkonsumention. Det ska redovisas för vilken period jämförpriset gäller. Upplysning ska lämnas om att nätkostnaden inte ingår.

Kommentar:

Lydelsen har inte ändrats jämfört med tidigare föreskrifter.

Pris för produkter med bindningstid

10 § Pris för produkter med bindningstid ska anges som den minsta totala kostnaden under bindningstiden. Den minsta totala kostnaden omfattar alla obligatoriska kostnader som konsumenten måste betala för att utnyttja produkten, inklusive engångskostnader och fasta periodiska avgifter. Om avtalet innefattar hårdvara eller annan utrustning ska även kostnaden för denna ingå i den minsta totala kostnaden.

Kommentar:

Bestämmelsen som tidigare enbart avsåg mobiltelefoner med tillhörande abonnemang har utvidgats så att den omfattar alla produkter med bindningstid. Ändringen innebär en vidgad tillämpning av bestämmelsen och medför ingen förändring av vad som tidigare gällt för mobiltelefoner med tillhörande abonnemang. Syftet är att säkerställa att konsumenten redan vid erbjudandet får en samlad och korrekt bild av den totala ekonomiska förpliktelse som avtalet innebär. Uppgift om den minsta totala kostnaden är väsentlig prisinformation och har stor betydelse för konsumentens möjlighet att fatta ett välgrundat affärsbeslut.

För produkter med bindningstid kan den faktiska kostnaden vara svår att överblicka, eftersom priset ofta presenteras uppdelat i flera komponenter eller kombineras med tidsbegränsade prissfördelar, såsom betalningsfria månader eller andra förmåner som kan ge intryck av ett särskilt fördelaktigt erbjudande. Genom att kräva att den minsta totala kostnaden anges minskar risken för att konsumenter vilseleds om den faktiska kostnad som de enligt avtalet kommer att bli skyldiga att betala.

Med obligatoriska kostnader avses sådana kostnader som konsumenten enligt avtalet måste betala för att kunna utnyttja produkten. Detta omfattar exempelvis engångsavgifter, fasta periodiska avgifter samt kostnader för hårdvara eller annan utrustning som ingår i avtalet.

Tidigare lägsta pris

11 § När en näringsidkare anger att en produkt säljs till ett nedsatt pris ska det tidigare lägsta priset anges i omedelbar närhet till det nedsatta priset. Informationen ska presenteras med en stil och storlek som är lätt att läsa.

Vid angivande av det tidigare lägsta priset ska något av följande uttryck användas:

- Tidigare lägsta pris
- Lägsta pris de senaste 30 dagarna före prissänkningen
- Lägsta pris de senaste 30 dagarna
- Lägsta 30-dagarspris
- 30-dagarspris

Det tidigare lägsta priset får anges genom ett överstruket pris, under förutsättning att priset förklaras med något av de uttryck som anges i andra

stycket. Förklaringen ska finnas i direkt anslutning till det överstrukna priset och vara tydligt läsbar.

Kommentar:

Bestämmelsen är ett tillägg i förhållande till tidigare föreskrifter och syftar till att tydliggöra hur information om tidigare lägsta pris ska lämnas vid prissänkningar.

Första stycket ställer krav på tydlighet och läsbarhet samt klargör att det tidigare lägsta priset ska anges i omedelbar närhet till det nedsatta priset. Kravet motsvarar i allt väsentligt de formkrav som gäller för pris och jämförpris enligt 4 § och syftar till att säkerställa att konsumenten enkelt kan uppfatta vilken prisjämförelse som görs i samband med prissänkningen.

Andra stycket reglerar vilka uttryck som får användas vid angivande av det tidigare lägsta priset under de senaste 30 dagarna före prissänkningen. På marknaden förekommer i dag ett stort antal olika begrepp och utformningar för att beskriva referenspriser vid prissänkningar. Detta skapar osäkerhet kring innebörden av erbjudanden på marknaden i stort. Kravet på att använda vissa angivna uttryck syftar till att öka tydligheten och förutsebarheten för både konsumenter och näringsidkare samt att minska risken för att olika benämningar används för att ge intryck av en annan prisjämförelse än den som följer av reglerna om tidigare lägsta pris. För att göra det lättare för näringsidkare att ange det tidigare lägsta priset i situationer där utrymmet är begränsat, exempelvis på hyllplansetiketter och i butiksmiljö, har det mer kortfattade alternativet ”30-dagarspris” inkluderats.

Tredje stycket reglerar under vilka förutsättningar det tidigare lägsta priset får anges genom ett överstruket pris. Överstrukna priser som saknar förklaring riskerar att skapa otydlighet och osäkerhet kring erbjudandets innebörd. Ett överstruket pris har sedan lång tid uppfattats som ett ordinarie pris, och begreppet ordinarie pris används fortfarande i viss utsträckning på marknaden. Därtill är vissa varor undantagna från kravet på att ange tidigare lägsta pris enligt prisinformationslagen. Detta bidrar till en risk för att konsumenter förväxlar ett överstruket pris med ett ordinarie pris, trots att prissänkningen i själva verket ska jämföras med det tidigare lägsta priset. Kravet på att ett överstruket pris ska förklaras med ett av de angivna uttrycken syftar därför till att tydliggöra vilken prisjämförelse som görs och att minska risken för missförstånd av erbjudandens innebörd.